

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
EDUCACIÓ MUSICAL I

Coordinació: TOLMOS TENA, ANTONIO

Any acadèmic 2019-20

Informació general de l'assignatura

Denominació	EDUCACIÓ MUSICAL I			
Codi	100830			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Educació Primària (2008)	4	OPTATIVA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Educació Primària (2008) i Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport	5	OPTATIVA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Educació Infantil i Grau en Educació Primària (2008)	5	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	9			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	2.7	6.3	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	TOLMOS TENA, ANTONIO			
Departament/s	DIDÀCTIQUES ESPECÍFIQUES			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Horari de tutoria/lloc	Francesc Jové Yusta Despatx 1.39 Antoni Tolmos Tena Despatx 1.37			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
DOLCET IBARS, IOLANDA	iolanda.dolcet@udl.cat	3	
TOLMOS TENA, ANTONIO	antoni.tolmos@udl.cat	6	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Comprendre i analitzar el llenguatge musical i utilitzar les seves possibilitats expressives i comunicatives.
2. Ampliar les capacitats auditives, rítmiques i vocals.
3. Demostrar el coneixement de la història de la música i del folklore.
4. Saber analitzar cançons i obres musicals.
5. Dominar la tècnica dels instruments escolars Orff i conèixer-ne un repertori infantil.
6. Manifestar bon gust estètic i artístic en les creacions i eleccions musicals.
7. Utilitzar de manera correcta mitjans i recursos tecnològics.
8. Evidenciar la capacitat de treball per millorar les aptituds musicals.
9. Demostrar capacitat per treballar en equip.
10. Utilitzar el llenguatge oral i escrit amb fluïdesa i correcció.
11. Assistir i analitzar manifestacions artístiques públiques.

Competències

- Comprendre, analitzar i saber utilitzar els diferents aspectes de l'art musical.
- Ampliar i consolidar les habilitats i recursos musicals que capaciten per a l'exercici de la docència.
- Adoptar una posició crítica respecte a les manifestacions musicals i saber fomentar la participació en elles, tant en dins com fora de l'àmbit escolar.
- Dominar les TIC.
- Expressar-se de manera escrita i oral amb correcció.

Continguts fonamentals de l'assignatura

- Llenguatge musical
- Educació vocal, auditiva i rítmica
- Història de la música i del folklore

- Formació instrumental
- Agrupació instrumental i cor

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitats	Presencial	No presencial	
		Individual	Grup
Exposició del professorat	20%	20%	
Pràctica d'aula	15%	10%	10%
Projectes de treball	5%	10%	10%

Pla de desenvolupament de l'assignatura

BLOC: LLENGUATGE I FORMACIÓ INSTRUMENTAL

Professor : Antoni Tolmos

Calendari: 55 sessions

TEMES	OBJECTIUS	TASQUES	AVALUACIÓ
LLENGUATGE MUSICAL i FORMACIÓ INSTRUMENTAL	<p>Conèixer el llenguatge musical des de diferents aspectes: Escriptura musical Lectura musical Oïda musical Teoria de la música Harmonia Anàlisi formal</p> <p>Conèixer la formació instrumental des de diferents aspectes: Saber harmonitzar cançons populars i modernes amb acords tríades, quatríades i dominants secundàries. Conèixer i dominar el xifrat modern d'acords. Dominar el mecanismes bàsics sobre l'acompanyament i improvisació musical al piano basats en l'harmonia funcional. Conèixer i aplicar tècniques i idees musicals que ajudin a motivar la creació musical, a desenvolupar el fraseig i a formar l'estil i el llenguatge musical adequats. Mostrar recursos interpretatius amb l'instrument principal de l'alumne.</p>	<p>Classe magistral participativa Direcció d'exercicis pràctics.</p> <p>Participació activa</p> <p>Pràctica dels continguts donats</p> <p>Elaboració i presentació d'exercicis musicals</p>	<p>Prova escrita 30 % Treball en grup 50% Participació activa a classe 20 %</p>

BLOC: FORMACIÓ VOCAL, DIRECCIÓ CORAL i COR

Professor: Francesc Jové

Calendari: 20 sessions

MODAL.	DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSORAT	TASQUES ALUMNAT

P	<p>Exercicis de localització i utilització de la respiració abdominal: exercicis d'inspiració i d'expiració. Exercicis de ressonància per a la localització dels ressonadors. Cant monofònic, homofònic, polifònic i cànon. Tècnica de direcció: temps de preparació, posició inicial, temps de visualització i atac. Figures bàsiques dins la direcció. Gestos. Exposició oral: exemples per part del professor. Pràctica d' aula.</p>	<p>FORMACIÓ VOCAL, DIRECCIÓ CORAL i COR Participar en activitats grupals reconeixent els valors que s'hi desenvolupen tot valorant la seva funcionalitat. Aprendre a escoltar de manera individual i col·lectiva tot participant dins del grup. Conèixer les diferents veus del cor. Descobrir les possibilitats tècniques i expressives de la veu. Desenvolupar l'atenció, la memòria, la percepció i la imaginació. Assegurar l'afinació, respiració, articulació i expressió del cor. Conèixer els principis bàsics de la direcció coral. Adquirir recursos per aconseguir una correcta respiració i fonació així com una exacta afinació dels sons.</p>	<p>DIDÀCTICA DE LA CANÇÓ Utilitzar la cançó no només per emetre sons i ensinistrar la veu sinó per introduir l'alumnat en el món complex de la música. Servir-se de la composició per tal de gaudir de la música. Fomentar una actitud de respecte envers qualsevol tipus d'expressió musical. Fomentar una actitud de respecte vers qualsevol tipus d'expressió musical. Desenvolupar l'aparell auditiu aprenent a discriminar diferents sons. Afavorir l'aprenentatge d'idiomes mitjançant el treball d'un repertori de cançons provinents d'altres països. Conèixer els criteris bàsics per a l'elecció del repertori més adequat en cada moment. Fomentar, mitjançant la cançó, el desenvolupament de l'expressió verbal contribuint així a l'ampliació i enriquiment del vocabulari dels alumnes de primària.</p>	<p>Exposició dels diferents temes. Supervisió del treball dels alumnes tant a nivell teòric como pràctic.</p>	<p>Realització d' exercicis vocals seguint les directrius del professor. Justificació didàctica de les cançons que s'hagin escollit. Relacionar la música coral amb altres activitats del currículum escolar. Assistència a concerts per tal de valorar els aspectes expressius, estètics i tècnics de la interpretació.</p>
NP	<p>Estudi de les cançons. Recerca d'informació sobre les diferents pràctiques dins l'aula i contrarestar-les. Analitzar les partitures que s'han de treballar.</p>				

RECOMANACIONS	AVALUACIÓ

<p>AMADES, Joan (1982): Cançoner. Barcelona: Selecta.</p> <p>CABALLERO, M. R. (2001): El canto en la educación musical. Formación de coros escolares. Actas 1 Congreso Internacional de Música y Educación Musical en Extremadura.</p> <p>ELGSTRÖM, E. (2007): Como adecuar el campo vocal de los maestros de música a las tesituras vocales del alumnado de primaria. Eufonia. Didáctica de la música, n. 40.</p> <p>FERRER SERRA, J. (2001): Teoría y práctica del canto. Barcelona: Herder.</p> <p>GUSTEMS, J.; ELGSTRÖM, E. (2008): Guía práctica para la dirección de grupos vocales e instrumentales. Barcelona. Graó.</p> <p>MANSIÓ, M. (1947): El estudio del canto. Buenos Aires: Ricordi.</p> <p>PUJOL I SUBIRÀ, M. A. (2007): La canción tradicional catalana en la enseñanza primaria. Eufonia. Didáctica de la música, n. 41.</p> <p>http://www.xtec.es/centris/a8040060/cibercançoner/index.htm</p> <p>http://www.xtec.es/recursos/musica/cestroma/cestroma.htm</p> <p>http://www.xtec.es/recursos/musica/index.htm</p>	<p>Disseny d'una unitat didàctica sobre una cançó representativa d'un cicle de primària, com a mínima a dues veus.</p> <p>Exposició i defensa d'aquesta unitat didàctica a classe.</p>
---	--

Sistema d'avaluació

- Exposicions orals (25%)
- Treballs, produccions i pràctiques en equip o individuals (25%)
  - Proves orals i escrites (50%)

S'han aprovar totes les parts de la matèria. L'avaluació final serà consensuada en avaluació conjunta.

Es contempla un diferent tipus d'avaluació en cas que l'alumne no pugui assistir a classe de forma regular i acreditat feina que els professors li demanin, en aquest cas les activitats a presentar aniran en funció de les hores de no presencialitat de l'estudiant.

Bibliografia i recursos d'informació

- ALSINA, P. (1997): El área de educación musical. Barcelona: Graó.
- AMADES, JOAN (1982): Cançoner. Barcelona: Selecta.
- BACHMANN, M.-L. (1998): La rítmica Jacques-Dalcroze. Madrid: Pirámide.
- BERNSTEIN, L. (2002): El mestre us convida a un concert. Madrid: Siruela.
- BIBILONI, B. (1998): Cançons per a instrumentació Orff. Amalgama.
- BONAL, M. D.; MARTORELL, M. (1967): L'esquitx 1. 41 cançons per a infants. Barcelona: DINSIC.
- BONAL, M. D.; MARTORELL, M. (1967): L'esquitx 2. 47 cançons per a infants. Barcelona: DINSIC.
- BONAL, M. D.; MARTORELL, M. (1967): L'esquitx 3. 39 cançons per a infants. Barcelona: DINSIC.
- BUSCH, B. (1995): El director de coro. Gestos y metodología de la dirección. Madrid: Real Musical.
- CASSO, E.: Cançons de dues a cinc notes (adaptació de l'obra anterior). Fribourg: Pro Musica.
- CHAPUIS, J. (1996): Canciones de intervalos y acordes. Barcelona: Pro Musica.

- DENNIS, B. (1991): Proyectos sonoros. Buenos Aires: Ricordi.
- DESPINS, J. P. (1989): La música y el cerebro. Barcelona: Gedisa.
- DÍAZ, M.; FREGA, A. L. (1998): La creatividad como transversalidad al proceso de educación musical. Vitoria-Gasteiz: Agruparte. Col. Música, arte y proceso.
- ESCUADERO, M. P. (1972): Canciones instrumentadas I y II. Madrid: Unión Musical Española.
- FERRER SERRA, J. (2001): Teoría y práctica del canto. Barcelona: Herder.
- GALLO, J. A.; GRAETZER, G.; NARDI, H.; RUSSO, A. (1979): El director de coro. Buenos Aires: Ricordi.
- HEMSY DE GAINZA, V. (1982): Ocho estudios de psicopedagogía musical. Buenos Aires: Paidós.
- HEMSY DE GAINZA, V. (1983): La improvisación musical. Buenos Aires: Paidós.
- HEMSY DE GAINZA, V. (1990): Nuevas perspectivas en educación musical, Buenos Aires: Guadalupe.
- HERRERA, L.-M.; MOLAS, S. (2000): Música de hoy para la escuela de hoy. Barcelona: Graó.
- HEYMEL, P. (1972): Viaje a través del mundo. Los instrumentos Orff en conjunto. Barcelona: Artison.
- KODALY, Z. (1963): 333 elementary exercises in sight singing. London: Boosey & Hawkes.
- KODALY, Z.; YOUNG, P. M. (1962): Bicinia hungarica. London: Boosey & Hawkes.
- MAIDEU, J. (1988): Assaig. Cançons i exercicis. Vic: Eumo.
- MANSION, M. (1947): El estudio del canto. Buenos Aires: Ricordi.
- MARTENOT, M. (1970): Principes fondamentaux de formation musicale et leur application. Paris: Magnard.
- MOLAS, S.; HERRERA, M. A. (2003): Baquetas. Percusión en la escuela. Lleida: Universitat de Lleida.
- MUÑOZ CORTÉS, L. (1996): «La música contemporánea en el aula». Eufonía, 4, 117-126.
- MURRAY SCHAFER, R. (1965): El compositor en el aula. Buenos Aires: Ricordi.
- MURRAY SCHAFER, R. (1967): Limpieza de oídos. Buenos Aires: Ricordi.
- MURRAY SCHAFER, R. (1969): El nuevo paisaje sonoro. Buenos Aires: Ricordi.
- MURRAY SCHAFER, R. (1970): Cuando las palabras cantan. Buenos Aires: Ricordi.
- MURRAY SCHAFER, R. (1975): El rinoceronte en el aula. Buenos Aires: Ricordi.
- PAYNTER, J. (1972): Oír aquí y ahora. Buenos Aires: Ricordi.
- PAYNTER, J. (1993): La música moderna en la escuela, Buenos Aires: Guadalupe.
- PAYNTER, J. (1999): Sonido y estructura. Madrid: Akal.
- RANSOM, L. (1994): Los niños como creadores musicales. México, D.F.: Trillas.
- SANUY, M.; GONZÁLEZ-SARMIENTO, L. (1969): Orff-Schulwerk (música para niños). Madrid: Unión Musical Española.
- SECRETARIAT DE CORALS INFANTILS DE CATALUNYA (1998): Cançoners 1 i 2. Barcelona: Clivis.
- SECRETARIAT DE CORALS INFANTILS DE CATALUNYA (1998): Cançoners 3. Barcelona: Clivis.
- SELF, G. (1991): Nuevos sonidos en clase. Buenos Aires: Ricordi.
- SZÖNYI, E. (1976): La educación musical en Hungría a través del método Kodály. Budapest: Corvina.

WILLEMS, E. (1976): La preparación musical de los más pequeños. Buenos Aires: Eudeba.

WILLEMS, E. (1984): Las bases psicológicas de la educación musical. Buenos Aires: Paidós.

WILLEMS, E. (1994): El valor humano de la educación musical. Barcelona: Paidós.

WILLEMS, E. (1995): Solfeo. Curso elemental. Libro del maestro. Fribourg: Pro Musica.

WUYTACK, J. (1970): Música viva. Pour une éducation musicale active. París: Leduc.

Adaptacions als continguts degudes al COVID-19

Professor Antoni Tolmos:

Els continguts de la matèria es mantenen igual que estaven plantejats inicialment. Tots el temes de la matèria estan documentats en la part de "recursos" del Campus Virtual.

Adaptacions a la metodologia degudes al COVID-19

Professor Antoni Tolmos:

La metodologia passa a ser NO presencial. Es contempla alguna trobada virtual per a resoldre exercicis in situ.

Adaptacions al pla de desenvolupament degudes al COVID-19

Professor Antoni Tolmos:

Els continguts es van desenvolupant de forma regular segons el calendari inicial de la matèria i el professor va donant indicacions per missatge a través del Campus Virtual.

Adaptacions a l'avaluació degudes al COVID-19

Professor Antoni Tolmos:

La part d'exercicis que havien de ser presencials se substituiran per gravacions dels estudiants en vídeo perquè el professor els pugui avaluar a posteriori.

Es fa un petita modificació en la puntuació dels apartats:

Ritmes = 1

Lectures M. = 3

Que passa a ser:

Ritmes = 2

Lectures M. = 2